

Werken met een VOP

Dr. Rik Huys
CESO-KULeuven

Achtergrond

- » Verhogen werkbaarheid
- » Evenredige arbeidsdeelname
- » Personen met 'hinder' hebben jobs met lage werkbaarheid
- » Werkbaarheid jobs van VOP-werknemers?

Structuur van presentatie

- » Uitvoering onderzoek
- » Werkbaarheidsindicatoren VOP-werknemers
- » Risico-indicatoren VOP-werknemers
- » Vergelijking algemene populatie loontrekkenden
- » Vergelijking personen met hinder
- » Aanwending en gevolgen VOP
- » Conclusies en aanbevelingen

Uitvoering onderzoek (1)

- » Steekproef: 1163 personen
- » Postenquête: maart – mei 2010
- » Bruikbare respons: 616 observaties (53%)
- » 10 diepte-interviews

Uitvoering onderzoek (2)

- » Werkbaarheidsmonitor
- » Aanwending VOP door organisatie
- » Medezeggenschap VOP-werkemer
- » Gevolgen VOP voor tewerkstelling
- » Verwachtingen en suggesties t.a.v. VOP

Kenmerken VOP-werknemers (1)

- » Overwegend mannen (64,5%)
- » Van jonge leeftijd (58,9% < 40 jaar)
- » Laag geschoold (39,4% max. LSO)
- » Lichamelijke handicap belangrijkste groep (29,2%)
- » Veel on- of laaggeschoolde arbeid (36,3%)
- » Voornamelijk in KMO's (63,3%)
- » Weinig werkzaam in quataire sector (30,7%)

Kenmerken VOP-werknemers (2)

- » Op een aantal aspecten sterk verschillend van algemene populatie
- » Geldt ook ten aanzien van groep met hinder, soms a fortiori (bv. leeftijd)
- » Uiteenlopende criteria bij beide groepen

Werkbaarheids- & risico-indicatoren

Determinanten arbeidssituatie

Risico-indicatoren

Werkdruk
Emotionele belasting
Taakvariatie
Autonomie
Ondersteuning leiding

Uitkomsten werknemers

Werkbaarheidsindicatoren

Psychische vermoeidheid
Welbevinden
Leermogelijkheden

Werkbaarheidsindicatoren

Werkbaarheids- indicatoren	Niet- problematisch		Problematisch		Acuut problematisch	
	2010 %	VOP %	2010 %	VOP %	2010 %	VOP %
Leermogelijkheden	81,8	77,8	18,2	22,2	6,6	8,2
Welbevinden in het werk	83,4	85,1	16,6	14,9	7,5	6,9
Psychische vermoeidheid	70,2	68,5	29,8	31,5	9,4	10,2

Risico-indicatoren

Risico-indicatoren	Niet-problematisch		Problematisch		Acuut problematisch	
	2010 %	VOP %	2010 %	VOP %	2010 %	VOP %
Werkdruk	69,1	79,9	30,9	20,1	12,3	9,0
Emotionele belasting	79,6	89,5	20,4	10,5	4,1	2,3
Taakvariatie	77,2	71,9	22,8	28,1	10,5	13,7
Autonomie	80,5	67,2	19,5	32,8	6,5	15,8
Relatie leiding	85,2	88,6	14,8	11,4	5,4	3,6

Werkbaarheidsverschillen met algemene populatie

- » Vergelijkbaar met algemene populatie
- » Hoge betrokkenheid, motivatie, tevredenheid
- » Lage risico's inzake emotionele belasting
- » Hoge risico's inzake gebrek aan autonomie

Werkbaarheidsverschillen met groep met hinder

- » Systematisch betere score voor VOP-werknemers
- » Alleen inzake gebrek aan autonomie vergelijkbaar
- » Verschillende groepen: hinder als afhankelijke variabele van werkbaarheid versus handicap als onafhankelijke variabele met een allocatievraagstuk
- » Werkbaarheid blijft issue bij allocatie

» Aanwending VOP:

- 70% weet niet of geen/weinig aanwending
- Assistentie, minder werken, specifieke taken, aanpassingen

» Inbreng VOP-werknemer

- Geen (78%), Weinig (9%), Veel (11%), Volledig (1%)

» Resultaat premie op tewerkstelling

- Weet niet of geen gevolg (42%)
- Maakt werk blijvend mogelijk (33%), rekrutering (18%)

Verwachtingen

» Wegvallen VOP:

- 50% weet niet
- Verlies job (32%), geen gevolg (18%)

» Nieuwe job

- Erg klein / klein (49%)
- Erg groot / groot (16%)

- » Vereenvoudigen
- » Betere effectiviteit VOP
  - Toegang: criteria verband met behoefte
  - Hoogte: criteria verband met behoefte
  - Aanwervings- of ondersteuningspremie
- » Autonomie vergroten
  - Inspraak in aanwending
  - PGB Arbeid